

HİKMET-AKADEMİK EDEBİYAT DERGİSİ
[JOURNAL OF ACADEMIC LITERATURE]
PROF. DR. M. ORHAN OKAY ÖZEL SAYISI
YIL 6, ARALIK 2020

Büşra BOZA

*Erciyes Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Doktora Öğrencisi
Kayseri/TÜRKİYE
busraboza@gmail.com
ORCID *

**PROF. DR. MEHMET ORHAN
OKAY**

**PROF. DR. MEHMET ORHAN
OKAY**

Makale Türü: Bibliyografi	Article Information: Bibliography
Yükleme Tarihi: 23.11.2020	Received Date: 23.11.2020
Kabul Tarihi: 11.12.2020	Accepted Date: 11.12.2020
Yayımlanma Tarihi: 31.12.2020	Date Published: 31.12.2020

İntihal / Plagiarism

Bu makale **turnitin** programında taranmıştır.
This article was checked by **turnitin**.

Atıf/Citation

Boza, Büşra, "Prof. Dr. Mehmet Orhan Okay", *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi [Journal Of Academic Literature]*, Yıl 6, Prof. Dr. M. Orhan Okay Özel Sayısı, Aralık 2020, s. 88-111.

Boza, Büşra, "Prof. Dr. Mehmet Orhan Okay", *Hikmet-Journal Of Academic Literature*, Year 6, Prof. Dr. M. Orhan Okay Special Issue, December 2020, p. 88-111.

Büşra BOZA

PROF. DR. MEHMET ORHAN OKAY

ÖZ

Yeni Türk edebiyatına yön veren şahsiyetlerden biri olan Prof. Dr. Mehmet Orhan Okay, 26 Ocak 1931'de İstanbul'da doğmuştur. Orhan Okay, hocalığı boyunca öğrencileri ve onu tanıyan insanlar tarafından kendine has duruşu, samimiyeti ve beyefendiliğiyle anılmıştır. Pek çok öğrenci yetiştiren Orhan Okay 86 yıllık yaşamına onlarca eser sığdırmış, başarıları sayesinde ödüller almıştır.

Bu çalışmada Orhan Okay üzerine yazılmış eserlerden de hareket edilerek Orhan Hoca'nın hayatı hakkında kısa bilgiler verilmiş; kitapları, makaleleri, ansiklopedi maddeleri, yönettiği yüksek lisans ve doktora tezleri sıralanmıştır. Aynı zamanda Orhan Okay hakkında yazılmış kitaplar, yapılan bilimsel toplantılara ve söyleşilere yer verilerek Orhan Okay'ın bir bibliyografyası çıkarılmıştır

Anahtar Kelimeler: Mehmet Orhan Okay, biyografisi, eserleri, öğrencileri.

ABSTRACT

Professor, who is one of the people leading the new Turkish literature, Dr. Mehmet Orhan Okay was born on January 26, 1931 in Istanbul. During his teaching, Orhan Okay was remembered by his students and people who knew him for his unique stance, sincerity and gentleness. Orhan Okay, who has trained many students, has put dozens of works in his 86-year life and received awards for his achievements.

In this study, based on the works written on Orhan Okay, brief information about Orhan Hoca's life was given; his master's and doctoral dissertations, which he directed his books, articles, encyclopedia articles, are listed. At the same time, a bibliography of Orhan Okay was prepared by including books written about Orhan Okay, scientific meetings and interviews.

Keywords: Mehmet Orhan Okay, his life, his Works, his students.

Mehmet Orhan Okay

Mehmet Orhan Okay, 26 Ocak 1931 yılında İstanbul'un Balat semtinde dünyaya gelmiştir. Polis memuru olan babası Yaşar Salih Efendi aslen Arapkirli olup 1860'lı yıllarda İstanbul'a yerleşmiş bir aileden gelmektedir. Annesi Fatma Naciye Hanım ise Erzurum'dan İstanbul'a göç etmiş bir ailenin kızıdır. Orhan Okay, babasının memuriyeti sebebiyle 1933-1935 yılları arasında Ankara'da bulunmalarının dışında üniversite yıllarına kadar Balat'ta yaşamıştır (Okay, 2012: 19-20). Balat semtinde Türk kültürüyle yetişen Orhan Okay burada farklı inançlardan gelen insanlarla huzurlu bir şekilde yaşadıklarını özellikle canlı ve samimi bir ortamda yaşanan komşuluk ilişkilerini *Bir Başka İstanbul* adlı eserinde şu şekilde dile getirmektedir:

"Ermeni komşularımız bayramlarımızda bize gelir, sonra Noel vs. Hristiyan bayramlarında da bizleri evlerine davet ederlerdi." (Okay, 2012: 53)

Komşularıyla ortak konularda uzun uzun sohbetlere dalan babasından, o yıllarda moda olan Arap filmlerine annesiyle giden komşuları Madam Nartuhi'den söz eden Okay, hoşgörünün egemen olduğu bir ortamda büyüdüğünü okuyucularına yansıtmış olur (Okay, 2012, 54). Orhan Okay, ailesinin Yahudi ve Ermenilerle ahbaplıkları olmasına rağmen Rumların İstanbul'un işgali yıllarından beri Türklere karşı olumsuz tavırları ve çocukları "kopsi kefali" şeklinde korkutmaları sebebiyle onlarla bir iletişim kurmadıklarını belirtir (Okay, 2012: 55).

İlkokula 1938 yılında Taş Mektep'te başlayan Orhan Okay'ın okuma ve öğrenme merakı daha o yıllarda filizlenmiştir. Özellikle Nuri amcasından Kur'an dersleri almış; ablasından okuma sevgisi edinmiştir. Orhan Okay bir söyleşisinde edebiyata olan ilgisinin daha ilkokul sıralarında başladığını şöyle dile getirir:

"(...) ilk ve ortaokuldan itibaren Türkçe derslerinde sınıfımın hep en iyisi oluşumdur. Annem babam rüştiye tahsilli iseler de evde kütüphane diyebileceğimiz bir kitap birikimi yoktu. Yine de harçlığımınla kitap alır ve iyi okurdum." (Öztunç, 2015: 47)

Önce çocuk dergileriyle okumaya başlayan Okay, sonrasında Jules Verne, Kemalettin Tuğcu, Abdullah Ziya, İskender Fahrettin gibi yazarların romanlarını okumuştur (Öztunç, 2015: 47).

Ortaokulu Edirnekapı Ortaokulu'nda tamamlayan Okay, daha o yıllarda eski yazıyı bilen arkadaşı sayesinde eski yazıyı yazmayı ve okumayı öğrenmiştir. Okay, söyleşisinde okuma hevesinin o dönemde daha da arttığını şu sözlerle vurgulamıştır:

"(...) ilk okuduklarım İngilizceden tercüme, eski harflerle Örumcek Dede ve Sevgili Düşman'dı. Sonra Pol ve Virjini'yi, o sırada fasiküller hâlinde çıkmakta olan Monte Kristo'yu, Hasan Âli'nin Goethe'sini, derken Mehmet Behçet Yazar'ın Edebiyatçılarımız ve Türk Edebiyatı'nı okudum. Bu sonuncusunun sevkiyle orada adları geçenlerin kitaplarından okuduklarım oldu." (Öztunç, 2015: 47)

Orhan Okay 1950’li yıllara denk gelen Vefa Lisesi döneminde Celal Ökten, Behice Kaplan, Reşat Ekrem Koçu, Ali Nüzhet Göksel, Nurettin Topçu gibi hayatına yön verecek pek çok değerli hocadan ders almıştır. Özellikle Prof. Dr. Mehmet Kaplan’ın eşi olan Behice Hanım, onun edebiyata yönelmesinde etkili olan kişilerin başında gelmektedir.

Tıpkı ilkokul ve ortaokulda olduğu gibi lise yıllarında da tanınmış bir öğrenci olan Orhan Okay, özellikle o yıllarda müfettişlik yapan Reşat Nuri’nin de dikkatini çekmiştir. Yahya Kemal’in şöhretinin zirvesinde olduğu dönemlerde şairin dergilerde ve gazetelerde yayımlanan şiirlerini eski harflerle yazdığı bir defterde toplayan Okay, defterini fark eden Reşat Nuri tarafından “Senin yazın benimkinden güzelmiş!” şeklinde bir iltifatla karşılanmıştır (Uçman, 2018: 12).

Lise son sınıfta felsefe derslerine gelen Nurettin Topçu ise Orhan Okay’ın felsefe eğitimini seçmesinin mimarı olmuştur. Orhan Okay bir söyleşisinde edebiyat ve felsefeye olan bağlılığını ve hangi bölümü seçeceğinin karar aşamasını şu cümlelerle dile getirmiştir:

“Lise son sınıfında Mehmet Kaplan’ın eşi Behice Hanım edebiyat hocamızdı. Çok iyi ve titiz bir öğretmendi. Beni de seviyordu ve çok ilgileniyordu. Ama yine son sınıfta birkaç yıldır tanıdığım, dergisini, yazılarını takip ettiğim Nurettin Topçu da felsefe derslerimize giriyordu. İşte o zaman ikiye bölündüm. Her iki dersim de iyiydi, son sınıf olduğum için artık karar verme zamanım yakındı. Edebiyat mı, felsefe mi? Nihayet felsefede karar kıldım. Böylece ortaokuldan beri kafamda olan edebiyat arka planda kalıyordu. Nitekim Felsefe Bölümüne yazıldım. Orada yerli yabancı çok değerli hocaların derslerinde bulundum. Ancak ilk sömestrin sonunda, öğretmenliği garanti etmek için Yüksek Öğretmen Okuluna girdim, orası da felsefe öğrencisi almadığından mecburen Türkolojiye dönmüş oldum.” (Öztunç, 2015: 48)

Orhan Okay, 1951 yılında başladığı İstanbul Üniversitesi’nde Edebiyat bölümüne yön vermiş Ahmet Hamdi Tanpınar, Mehmet Kaplan, Reşit Rahmeti Arat, Ahmet Caferoğlu, Abdülkadir Karahan, İsmail Hikmet Ertaylan, Ali Nihat Tarlan gibi önemli hocaları tanıma fırsatı yakalamış onlardan ders almış; Nihat Sami Banarlı’yla da Yüksek Öğretmen Okulu’ndayken karşılaşmıştır (Yiğitbaş ve Çelikörs, 2018: 126).

Okay’ın ilk yazıları 1953-1957 yılları arasında önemli hocaların da yazılarının yayımlandığı *İstanbul Dergisi*’nde çıkmaya başlamış aynı zamanda *Türk Dili*, *Türk Edebiyatı*, *Dergâh*, *Millî Kültür*, *Türk Kültürü* gibi dergi ve gazetelerde pek çok yazısı yayımlanmıştır.

Orhan Okay başarılarla geçen üniversite döneminin ardından o yıllarda İslam Tetkikleri Enstitüsü’nün müdür muavini Fuat Sezgin tarafından ilk asistanlık önerisini almış ve açılan asistanlık sınavını kazanmıştır. Ancak atama sürecinde mecburi hizmetinden ötürü asistanlık görevine başlayamayan Okay, ilk görev yeri olacak Artvin’de edebiyat öğretmenliğine başlamış daha sonra Diyarbakır Ziya Gökalp Lisesi’nde öğretmenlik mesleğine devam etmiştir.

O yıllarda Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde kurucu dekan olan Mehmet Kaplan, yeni kurulan bölüme Orhan Okay'ı asistan olarak çağırmıştır. 1959'da başladığı doktora eğitimini *Beşir Fuat İlk Türk Pozitivisti ve Natüralisti* başlıklı teziyle tamamlayan Okay, Atatürk Üniversitesi'nde 1963-1975 yılları arasında araştırma görevlisi, 1975-1988 doçent, 1988 ve 1994 yılları arasında profesör olarak çalışmıştır. Elazığ Fırat Üniversitesi'nde de 1978-1979 yılları arasında misafir öğretim üyesi olarak görev yapan Okay, 1994 yılı itibariyle Sakarya Üniversitesi'nde çalışmaya başlamış ve burada iki yıl görev yaptıktan sonra emekli olmuştur. 1996-1999 yılları arasında Fatih Üniversitesi'nde çalışan Orhan Okay aynı zamanda vefatına kadar Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi'nde redaktör olarak görev almış; 2010 yılı itibariyle İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi'nde öğretim üyeliğine devam etmiştir.

Orhan Okay hocalığı boyunca beyefendiliği, samimiyeti ve kendine has duruşuyla öğrencilerinin, pek çok bilim adamının üzerinde derin izler bırakmıştır. 1982 yılında Atatürk Üniversitesi Edebiyat Bölümü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde eğitimine başlayan Cengiz Alyılmaz, Orhan Okay'ı ilk gördüğü anları, Orhan Okay Hoca'nın üzerinde bıraktığı ilk intibayı şu sözlerle açıklar:

“İlk intibalar her zaman çok önemlidir ve insanların üzerlerinde derin izler bırakır. Orhan Okay Bey'i ilk gördüğümdeki hâli bugünkü gibi gözlerimin önünde: Arkaya doğru taralı seyrek saçları, küçük beyaz yüzü, açık alnı, gözlüklerinin engelleyemediği sıcak ve sevecen bakışları, kendine has tebessümü, tebessümü sırasında parlayan bakımlı dişleri, insanın ruhunu okşayan sesi, son derece itina ile seçildiği anlaşılabilir gri takım elbisesi, ona uygun kravatı ve boyalı ayakkabıları... Yıllar boyunca elbiselerinin, kravatlarının, ayakkabılarının rengi değişti ama yüzündeki o tatlı tebessüm ve gözlerindeki sıcaklık hiç eksilmedi. Yüzüne ve gözlerine yansıyan belli ki yüreğinin sıcaklığıydı... Gerçek bir bilim adamı kimliğinin yanında onu gören ve tanıyan herkese “İşte gerçek İstanbul Beyefendisi budur.” dedirtiyordu.” (Alyılmaz, 2018: 68-69)

Sakarya Üniversitesi'nden çalışma arkadaşı olan Âlim Kahraman da Orhan Hoca hakkında bir vapur seyahatindeki izlenimlerini aktarır:

“1995 yılıydı galiba. Haydarpaşa-Adapazarı trenlerinden birinde karşılaşmıştık. İkimiz de Sakarya Üniversitesi'ndeki görevimize İstanbul'dan gidip geliyorduk. Kompartıman fazla kalabalık değildi. Hocanın elinde yeni yayımlanmış bir kitap vardı, onu okuyordu. Ben gelince okumayı bıraktı. Sohbeta başladık. İlk o gün dikkatimi çekmişti, elinde bir de kurşun kalem oluyordu okurken. Bazı notlar koyuyordu sayfaların kenarına. O gün bir araştırma kitabıydı okuduğu. Satır aralarına, sayfa kenarlarına bir hayli düzeltmeler yapmıştı. Eline aldığı her kitabı, metni, ne kadar büyük bir dikkat ve ciddiyetle okuduğunun ilk o gün farkına varmıştım.” (Kahraman, 2018: 168)

Marmara Üniversitesi öğretim üyesi Mehmet Güneş, “şahsiyet abidesi” olarak andığı Orhan Hoca ile tanışmanın büyük bir mutluluk olduğundan söz etmektedir. Mehmet Güneş, Orhan Hoca'yı şu sözlerle tanımlar:

“Orhan Okay Hoca, arif bir hoca idi, âlim/bilim insanı idi; ona göre asıl çalışma, Profesör olduktan sonra başlıyordu. Kişi, ülkesine ve milletine ancak bu şekilde yararlı olur, bulunduğu makamın hakkını çalışarak/üreterek verirdi. O hayatının her zerresini hakkını vererek yaşadı. Her bakımdan dolu dolu bir hayat sürdü. O’ndan geriye bu milletin ilim ve irfanına hizmet eden, nesillere kılavuz olan birçok eser kaldı.” (Güneş, 2016: 111)

Hocalığının yanında yaptığı çalışmalarla da ön plana çıkan Orhan Okay pek çok ödül almıştır. İlk olarak *Batı Medeniyeti Karşısında Ahmed Mithat Efendi* adlı eseriyle 1976 yılında “Türkiye Millî Kültür Vakfı İnceleme Ödülü”ne, 1991 yılında *Sanat ve Edebiyat Yazıları* adlı eseriyle “Türkiye Yazarlar Birliği Tenkit Ödülü”ne lâyık görülmüştür. Ayrıca 1996 yılında “Türkiye Yazarlar Birliği Yılın Kültür Adamı Ödülü”, 1988 yılında “Kombassan Vakfı Mevlana Büyük Ödülleri Edebiyat Ödülü” ve Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi’ne yaptığı katkılarından dolayı Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından 2014 yılında “Yüzyılın İslâm Kültür Hizmeti Onur ve Hizmet Ödülleri” başlığını taşıyan hizmet ödülünü almıştır (TDV İA: Orhan Okay maddesi).

Yetiştirdiği öğrencilerle birlikte Türk edebiyatına onlarca kitap, yüzlerce makale armağan eden Orhan Okay, 86 yıllık yaşamına 13 Ocak 2017 tarihinde İstanbul’da veda etmiştir.

Mehmet Orhan Okay’ın Bibliyografyası

Araştırma-İnceleme: *San’at ve Hayat* (1956), *Beşir Fuad: İlk Türk Pozitivist ve Naturalisti* (1969), *Abdülhak Hâmid’in Romantizmi* (1971), *Batı Medeniyeti Karşısında Ahmed Midhat Efendi* (1975), *Necip Fazıl Kısakürek* (1987), *Mehmed Âkif: Bir Karakter Heykelinin Anatomisi* (1989), *Sanat ve Edebiyat Yazıları* (1990), *Edebiyat ve Kültür Dünyamızdan/Makaleler, Denemeler, Sohbetler* (1991), *Konuşmalar* (1998), *Ahmet Hamdi Tanpınar* (1999), *Kendi Sesinin Yankısı/Necip Fazıl Kısakürek* (2001), *Aydınlar Konuşuyor* (ortak, 2003), *Poetika Dersleri* (2004), *Batılılaşma Devri Türk Edebiyatı/Fikirler, Türler, Topluluklar, Temalar* (2005), *Bir Hülya Adamının Romanı: Ahmet Hamdi Tanpınar* (2010), *Edebiyat ve Edebî Eser Üzerine* (2011), *Mehmed Âkif: Kalabalıklarda Bir Yalnız Adam* (2015), *Necip Fazıl/“Sıcak Yarada Kezzap”* (2015).

Anı, Mektup: *Silik Fotoğraflar* (2001), *Mehmet Kaplan’dan Hatıralar, Mektuplar* (2003), *Balat* (2009), *Anadolu’dan Hatıralarla Nurettin Topçu’nun Mektupları* (2015), *Bir Başka Paris* (2016).

Deneme: *Bir Başka İstanbul* (2002), *Kâğıt Medeniyeti/Denemeler* (2015).

Ders Kitabı: *Ders Geçme ve Kredili Sisteme Göre Türk Dili ve Edebiyatı Lise I-II-III* (1990-1993), *Meşrutiyet Sonrası Türk Edebiyatı/Yeni Türk Edebiyatı Ders Notları* (1989), *Tanzimat Edebiyatı/Yeni Türk Edebiyatı Ders Notları* (1992), *Cumhuriyet Devri Hikâye ve Romanı Ders Notları* (1992).

Baskıya Hazırlama: *Şeyh Galip: Hüsn -ü Aşk* (H. Ayan’la, 1975), *Mehmed Âkif Ersoy: Safahat* (M. İsen’le, 1990), *Güzel Yazılar/Kısa Oyunlar* (ortak, TDK 2014), *Güzel Yazılar/Mektuplar* (ortak, TDK 2014). (Tan, 2017: 192)

Ulusal Hakemli Dergilerde Yayımlanan Makaleler¹

1. “Necip Fazıl Kısakürek’in Şiirlerinin Poetika Açısından Tekevvünü”, *Millî Kültür*, 2014.
2. “Tanpınar Tahayyülümüzde Kalsın Eski Haliyle”, *Türk Edebiyatı Dergisi*, 2008.
3. “Düşünce ve Edebiyat Dünyamızda Âkif İmajı”, *Hece Dergisi*, 2008.
4. “Mehmet Âkif’in Karakteri ve Sanatı”. *Hece Dergisi*, 2008.
5. “İki Hoca, İki Öğrenci, İki Mektup Dizisi”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 2007.
6. “Asaf Hâlet Şiir Okuyor”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 2007.
7. “Modernleşme ve Edebiyat”. *Yedi İklim Dergisi*, 2006.
8. “Bir Edebiyat Disiplini Kurucusu: Mehmet Kaplan”. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 2006.
9. “Abdülhalim Memduh’tan Ahmet Hamdi Tanpınar’a Edebiyat Tarihlerinde Yenileşmenin Sınırları”. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 2006.
10. “Ahmet Midhat Efendi’nin Evleri”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 2006.
11. “Yahya Kemal’de Şiir Dilinin Oluşumu”. *Yedi İklim Dergisi*, 2006.
12. “Mektuba, Mektuplaşmaya ve Kartpostala Dair”. *Hece Dergisi*, 2006.
13. “Senfonya’dan Çile’ye”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 2006.
14. “Bir Şiirin Müzikal Anatomisi”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 2006.
15. “Şiirler, Romanlar ve Akademik Yorgunluklar Arasında On Dokuzuncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi”. *Toplumbilim Dergisi*, 2006.
16. “Nurettin Topçu’nun Güzel Sanatlara ve Edebiyata Bakışı”. *Hece Dergisi*, 2006.
17. “Kubbealtı Lügâtı Hakkında Görüşler”. *Kubbealtı Akademi Mecmuası*, 2006.
18. “Türkiye Dışında Bir Tanzimat Modeli”. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 2006.
19. “Mecmua-i Fünun’dan Hece’ye Dergiciliğimiz 143 Yaşında”. *Hece Dergisi*, 2005.
20. “Çağdaş Bir Siyer Denemesi”. *Yedi İklim Dergisi*, 2005.
21. “Süha ve Pervin: Edebiyat-ı Cedide’nin Alegorik Âşıkları”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 2005.
22. “İnsan, Sanatçı / Şair ve Düşünür Olarak Bir Necip Fazıl Portresi”. *Hece Dergisi*, 2005.
23. “Okumayan Toplum”. *Türk Dili Dergisi*, 2004.
24. “Davulcular”. *Hece Dergisi*, 2004.
25. “Türk Şiirinin Dargın İki Ustası: Yahya Kemal ve Ahmed Haşim”. *Dergâh Dergisi*, 2004.

¹ Bu bilgiler Mehmet Orhan Okay’ın 26.05.2016 tarihli Yükseköğretim Kurulu Özgeçmiş bilgilerinden alınmıştır.

26. “Politika Batağında Bir Şair: Ahmet Hamdi Tanpınar”. *Hece Dergisi*, 2004.
27. “Mesihpaşa İmamı Üzerine Bazı Dikkatler”. *Kubbealtı Akademi Mecmuası*, 2004.
28. “Popüler Edebiyata Dair”. *Eğitim Dergisi*, 2004.
29. “Orta Asya’dan Akdeniz Kıyılarına Türkçenin Şiir Serüveni”. *Hece Dergisi*, 2003.
30. “Türk Süsleme Sanatları Karşısında Tanpınar”. *Kaşgar Dergisi*, 2003.
31. “Modernleşme ve Türk Modernleşmesinin İlk Döneminde İnanç Krizlerinin Edebiyata Yansıması”. *Doğu Batı Dergisi*, 2003.
32. “Necip Fazıl’ın Şiirlerinin Estetik Derinliği”. *Dergâh Dergisi*, 2003.
33. “Orta Asya’dan Akdeniz Kıyılarına Türkçenin Şiir Serüveni”. *Hece Dergisi*, 2003.
34. “Eleştiri Üzerine Paradokslar”. *Hece Dergisi*, 2003.
35. “Kaderin Eşiğinde Tanpınar”. *Hece Dergisi*, 2002.
36. “Seçici Kurul Adına Konuşma: Ömer Seyfeddin Hikâye Yarışması”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 2002.
37. “Tanpınar’ın Rüyalarda Dünyası”. *Kaşgar Dergisi*, 2002.
38. “Osmanlı Topluluğunda İlk Aydın İntiharı: Beşir Fuad”. *Karizma Dergisi*, 2002.
39. “Huzur Yüzbinlerce Ruh Bir Arafatta”. *Hece Dergisi*, 2002.
40. “İflah Olmaz Kitap Hastaları”. *Yedi İklim Dergisi*, 2002.
41. “Mehmed Akif ve İstiklal Marşı”. *Yedi İklim Dergisi*, 2002.
42. “Osmanlı Devleti’nin Yenileşme Döneminde Türk Edebiyatı”. *Türkler Dergisi*, 2002.
43. “Tanpınar’ı Yetiştiren Sosyo-Kültürel Çevre”. *Kaşgar Dergisi*, 2001.
44. “Deizm Polemiği ve Yahya Kemal’de Din Duygusu”. *Yahya Kemal Enstitüsü Mecmuası*, 2001.
45. “Çile’dekiler ve Çöplüğe Atılanlar”. *Hece Dergisi*, 2001.
46. “İlk Romanlarımız Üzerine Bazı Dikkatler”. *Türk Yurdu Dergisi*, 2000.
47. “Tanpınar’ın Hikâyeleri Üzerine Notlar”. *Hece Dergisi*, 2000.
48. “İnsanlığın Ortak Adları”. *Türk Dili Dergisi*, 2000.
49. “Fecr-i Ati Üzerine”. *Kaşgar Dergisi*, 1999.
50. “Milliyetçi Düşüncenin Odak Noktalarından: Milliyetçiler Derneği”. *Türk Yurdu Dergisi*, 1999.
51. “Ağaçların, Denizin Dilinden Anları”. *Kitaplık Dergisi*, 1999.
52. “Fecr-i Ati Şairi Ahmed Haşim”. *Kaşgar Dergisi*, 1999.
53. “Şiirde Dinî Düşüncenin Gelenekten Uzaklaşması”. *İslâmî Edebiyat Dergisi*, 1999.
54. “Cumhuriyet Devri Edebiyatı Üzerine Bazı Dikkatler”. *Yeni Türkiye Dergisi*, 1998.
55. “Yol Düşünceleri”. *İsfalt Yol Kültürü*, 1998.
56. “Bir İlim Adamının Gençlere Tavsiyesi”. *Yeni Hizmet Dergisi*, 1997.

57. “Yabancı Dille Eğitim Sömürge Eğitimidir”. *Kültür Dünyası Dergisi*, 1997.
58. “Üç Aylar İçinde: Ramazan Edebiyatımız - III”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 1996.
59. “Üç Aylar Münasebetiyle... Ramazan Edebiyatımız - II”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 1996.
60. “Şehir ve Şair”. *Türk Yurdu Dergisi*, 1996.
61. “Edebiyatımızın Dışından Mehmet Kaplan”. *Dergâh Dergisi*, 1996.
62. “Ölümünün On Üçüncü Yıldönümünde Bir Necip Fazıl Muhasebesi”. *Hizmet Dergisi*, 1996.
63. “Necip Fazıl’ın Şiirlerinin Estetik Derinliği”. *İki Nisan Dergisi*, 1996.
64. “Üç Aylara Girerken Ramazan Edebiyatımız - I”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 1995.
65. “Yaşayan Fuzuli”. *Yedi İklim Dergisi*, 1994.
66. “Siyasi ve Fikri Yazıların Dışında Büyük Doğu”. *Yedi İklim Dergisi*, 1993.
67. “Necip Fazıl’da Dinî Duygunun Gelişmesi”. *Türk Yurdu Dergisi*, 1993.
68. “Tanpınar’dan Acı Bir İroni: Acıbadem’deki Köşk”. *Yedi İklim Dergisi*, 1992.
69. “Dergi Koleksiyonları Arasında: Büyük Doğu Birinci Devre”. *Türk Dili Dergisi*, 1992.
70. “XX. Yüzyılın Basından Cumhuriyet’e Yeni Türk Şiiri”. *Türk Dili Dergisi*, 1992.
71. “Geçmişten Günümüze Doğru Türk Şiirinin Macerası”. *Yedi İklim Dergisi*, 1992.
72. “Dergi Koleksiyonları Arasında: Büyük Doğu”. *Mina Mecmuası*, 1991.
73. “Dergi Koleksiyonları Arasında: Ağaç Dergisinde Neler Vardı?”. *Mina Mecmuası*, 1991.
74. “Vefatının 211. Yılında İbrahim Hakkı Hazretlerini Anarken”. *Karçıçeği Dergisi*, 1991.
75. “Mehmed Akif’in Milliyetçiliği”. *Türk Yurdu Dergisi*, 1991.
76. “Dergi Koleksiyonları Arasında: Necip Fazıl ve Ağaç Mecmuası”. *Mina Mecmuası*, 1990.
77. “Bir Mektup”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 1990.
78. “Dergi Koleksiyonları Arasında: Bir Zamanlar Dergiler...”. *Mina Mecmuası*, 1990.
79. “Senfonya’dan Çileye-I: Batının İzleri”. *Dergâh Dergisi*, 1990.
80. “Senfonya’dan Çileye-II: Şair ve Musiki”. *Dergâh Dergisi*, 1990.
81. “Senfonya’dan Çileye-III: Bir Şiirin Müzikal Anatomisi”. *Dergâh Dergisi*, 1990.
82. “Okul Sıralarında ve Kürsülerde Büyük Yazarlarımız: A. Ş. Hisar”. *Millî Eğitim Dergisi*, 1989.
83. “Okul Sıralarında ve Kürsülerde Büyük Yazarlarımız: Mehmed Akif”. *Millî Eğitim Dergisi*, 1989.

84. “Okul Sıralarında ve Kürsülerde Büyük Yazarlarımız: Ahmed Haşim”. *Millî Eğitim Dergisi*, 1989.
85. “Tanzimat ve Edebiyatı”. *Türkiye Günlüğü Dergisi*, 1989.
86. “Millî Kültür ve Halk Kültürü”. *Millî Eğitim Dergisi*, 1989.
87. “Kültür ve Medeniyet”. *Millî Eğitim Dergisi*, 1989.
88. “İntibah ve ‘Türk Romanının Doğuşu’ Adlı İnceleme Üzerine”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 1988.
89. “Yunus Emre’nin Çağdaş Bir Yorumcusu: Mehmet Kaplan”. *Kaynaklar Dergisi*, 1987.
90. “Kader ve İrade Problemi Karşısında Mehmed Akif”. *Türk Kültürü Dergisi*, 1987.
91. “Mehmed Akif’in Şiir Sanatı”. *Mehmet Akif Araştırmaları*, 1987.
92. “Tevfik Fikret ve Şiir Sanatı”. *Türk Dili Dergisi*, 1986.
93. “Edebiyatımızın Teorik Meseleleri ve Metod”. *Boğaziçi Dergisi*, 1986.
94. “Edebiyatımızda Batılılaşma. Tanzimat Edebiyatı Üzerine Bazı Dikkatler”. *İlim ve Sanat Dergisi*, 1986.
95. “Türklük Araştırmalarının Taç Adamı: Fuad Köprülü”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 1986.
96. “Orta Öğretimin Bazı Temel Meseleleri ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi”. *Boğaziçi Aylık Kültür Dergisi*, 1986.
97. “Saray Karşısında Mehmed Akif”. *Türk Kültürü Dergisi*, 1986.
98. “Duânın Şiiri”. *Türk Dili Dergisi*, 1986.
99. “Elli Beş Yıl Sonra Filme Alınırken Dokuzuncu Hariciye Koğuşu”. *Millî Kültür Dergisi*, 1985.
100. “Nef’î’nin Şiirlerinde Ses Unsuru”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 1985.
101. “Şehitlikte Bir Şair: Mehmet Akif”. *Türk Kültürü Dergisi*, 1985.
102. “VI. Millî Türkoloji Kongresi’nden Bir Tebliğin Özeti: Necip Fazıl’ın Şiirlerinin Poetika Açısından Tekevvünü”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 1984.
103. “Ahmed Hamdi Tanpınar ve Rüyalara Hikâyesi”. *Millî Kültür Dergisi*, 1984.
104. “Fikret-Akif Taraftarlığı Meselesine Bir Bakış”. *Kültür ve Sanat Mecmuası* (Kayseri) 1983.
105. “Necip Fazıl Kısakürek / Poetikası ve Şiiri-I: Poetikaya Kadar”. *Yönelişler Dergisi*, 1983.
106. “Mehmet Akif’in İctimaî Bir Şiirinin İncelenmesi”. *Kültür ve Sanat Mecmuası* (Kayseri) 1983.
107. “Şairin Karnındaki Mâ’na”. *Yönelişler Dergisi*, 1983.
108. “Mektup”. *Yönelişler Dergisi*, 1983.
109. “Necip Fazıl Kısakürek ve Dergileri-I: Ağaç”. *Kültür ve Sanat Mecmuası*, 1983.
110. “Üniversitelerde Dil Eğitimi”. *Türk Edebiyatı Dergisi*, 1983.
111. “Bitmeyen Kavga: Eski-Yeni”. *Dergâh Dergisi*, 1982.
112. “Millî Edebiyata Dair”. *Yönelişler Dergisi*, 1982.

142. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Manevi Terbiye Meselesi / Sonsuzluk Kervanı / Röportaj / Yüz Kızartan / Yeni Dergiler / Saadet Şiirleri Antolojisi. İstanbul, 1955.
143. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Mevlâna. İstanbul, 1955.
144. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Romantik Milliyetçilik / Millî Sanat / Türkçe’de (Aydın) Yoktur”, İstanbul, 1955.
145. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Türk Yurdu / Türk Hikâyeciliği ve Hikâyecileri /Halledilen Bir Maarif Davası / İmlâ Klavuzu/ Şiir / Şafaklar Dolusu. İstanbul, 1954.
146. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Tamamlanan Bir Lügât / Konuşma Dili-Yazı Dili /Şiir / Anadolu’da Sanat Dergileri / Sanat Dergilerinde Başka Mevzular / İstanbul, 1954.
147. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Collette / Modern Sanatların Kaderi / Dile Müdahale / Divan Edebiyatı / Tek Taraflı Garpçılık / Tefvik Fikret / Nesirde Konuşur Gibilik. İstanbul, 1954.
148. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Tek Adam / Türk Sanatı / Tarihi Mevlid / Yine Gelenekler / Hikâye / Şiir / Yine Sanatın Ne İçin Olduğu ve Batılı Olmak Davaları / Dil Kurultayı. İstanbul, 1954.
149. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Erzurum Bilmeceleri / Yazı Dilimiz / Sanatta Realizm / Steinbeck / Sanat ve Cemiyet / Dergiler. İstanbul, 1954.
150. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Sait Faik / Türk Dili Nasıl Zenginleşir? /Yeşilirmak / Türk Sanatı / Türk Folklor Araştırmaları / İzlerimiz. İstanbul, 1954.
151. Dergiler-Yayınlar-Olaylar: Remzi Oğuz / Sair Bolluğu / Gurbet / Batıya Doğru ve Düşünen Aydın / Gelenekler. İstanbul, 1954.
152. “İfadenin Masuniyeti”. *Türk Sanatı Dergisi*, 1953.

Ansiklopedi Maddeleri²

1. “Şiir. Türk Edebiyatında” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2010, Türkçe.
2. “Selâset” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2009, Türkçe.
3. “Sihir-i Helâl” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2009, Türkçe.
4. “Sait Faik Abasıyanık” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2008, Türkçe.
5. “Safahat” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2008, Türkçe.
6. “Roman” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2008, Türkçe.
7. “Nizâ-ı İlm ü Dîn” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2007, Türkçe.
8. “Müstear İsim” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2006, Türkçe.
9. “Yeni Türk Edebiyatında Mukaddime” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2006, Türkçe.

² Bu bilgiler Mehmet Orhan Okay’ın 26.05.2016 tarihli Yükseköğretim Kurulu Özgeçmiş bilgilerinden alınmıştır.

35. “Abdullah Cevdet” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
36. “Samet Ağaoğlu” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
37. “Ahmet Haşim” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
38. “Akif Paşa” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
39. “Yahya Kemal Beyatlı” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
40. “Remzi Oğuz Arık” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
41. “Samiha Ayverdi” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
42. “Ahmet Midhat” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
43. “Salih Zeki Aktay” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
44. “Mehmet Akif Ersoy” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
45. “İbnülemin Mahmut Kemal İnal” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
46. “Mehmet Kaplan” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
47. “Nurettin Topçu” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
48. “Suut Kemal Yetkin” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
49. “İsmail Hakkı Alişanzade” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
50. “Enis Behiç Koryürek” *Tanzimat’tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 2003, YKY, Türkçe.
51. “Samet Ağaoğlu” *Büyük Türk Klasikleri*, 2002, Ötüken- Söğüt, Türkçe.
52. “Samiha Ayverdi” *Büyük Türk Klasikleri*, 2002), Ötüken-Söğüt, Türkçe.
53. “Suut Kemal Yetkin” *Büyük Türk Klasikleri*, 2002, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
54. “Kırkanbar” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2002, Türkçe.
55. “Ahmet Hamdi Tanpınar” *Büyük Türk Klasikleri*, 2002, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
56. “Arif Nihad Asya” *Büyük Türk Klasikleri*, 2002, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
57. “Yirminci Asırda Türk Edebiyatı” *Büyük Türk Klasikleri*, 2002, Ötüken-Söğüt, Türkçe.

58. "Sait Faik Abasıyanık" *Büyük Türk Klasikleri*, 2002, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
59. "Necip Fazıl Kısakürek" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2002, Türkçe.
60. "Asaf Halet Çelebi" *Büyük Türk Klasikleri*, 2002, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
61. "Edebiyatta İslamcılık" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2001, Türkçe.
62. "İstanbul" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2001, Türkçe.
63. "İstiklal Marşı" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2001, Türkçe.
64. "Yeni Türk Edebiyatında İstanbul" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2001, Türkçe.
65. "Haluk İpekten" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 2000, Türkçe.
66. "Hiciv" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1998, Türkçe.
67. "Hazine-i Fünun" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1998, Türkçe.
68. "Batılılaşma Devri Fikir Hayatı Üzerine Bir Deneme" *Tanzimat'tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*, 1998, YKY, Türkçe.
69. "Huzur" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1998, Türkçe.
70. "Hareket" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1997, Türkçe.
71. "Haver" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1997, Türkçe.
72. "Hatırat" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1997, Türkçe.
73. "Haşmet" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1997, Türkçe.
74. "Ziya Gökalp" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1996, Türkçe.
75. "Güneş" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1996, Türkçe.
76. "Fecr-i Ati" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1995, Türkçe.
77. "Felatun Bey ile Rakım Efendi" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1995, Türkçe.
78. "İsmail Hakkı Eldem" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1995, Türkçe.
79. "Eski Şiirin Rüzgârıyla" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1995, Türkçe.
80. "Fatih-Harbiye" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1995, Türkçe.
81. "Eşber" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1995, Türkçe.
82. "Edhem Pertev Paşa" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1994, Türkçe.
83. "Edebiyat Tarihi" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1994, Türkçe.
84. "Edebiyat" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1994, Türkçe.
85. "Edebiyat-ı Cedîde" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1994, Türkçe.
86. "Çöle İnen Nur" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1993, Türkçe.
87. "Çile" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1993, Türkçe.
88. "Celâl Sâhir Erozan" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1993, Türkçe.
89. "Büyük Kapı" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
90. "Bir Adam Yaratmak" *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.

91. “Batılılaşma Edebiyatı” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
92. “Ben ve Ötesi” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
93. “Beşâir-i Sıdk-ı Nübüvvet-i Muhammediye” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
94. “Beş Şehir” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
95. “Mehmed Kaya Bilgegil” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
96. “Yahya Kemâl Beyatlı” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
97. “Beşir Fuad” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
98. “Şiirimizde Aile” *Tanzimat’tan Günümüze Aile Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
99. “Büyük Doğu” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
100. “Değişen Erzurum” *İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi*, 1992, Türkçe.
101. “Edebiyatımızın Batılılaşması Yahut Yenileşmesi” *Büyük Türk Klasikleri*, 1992, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
102. “Aziz Ali Efendi” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1991, Türkçe.
103. “Ahmed Midhat Efendi” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1991, Türkçe.
104. “Tahsin Nâhîd” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
105. “Osman Cemal Kaygılı” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
106. “Enis Behiç Koryürek” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
107. “Fahri Celal Göktulga” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
108. “Salih Zeki Atay” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
109. “Necip Fazıl Kısakürek” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
110. “Musahipzâde Celâl” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
111. “Abdullah Cevdet” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
112. “İbnü’lemîn Mahmud Kemal İnal” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
113. “Mehmet Akif Ersoy” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
114. “Neyzen Tefik Kolaylı” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
115. “Halil Nihad Boztepe” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.

116. “Fazıl Ahmed Aykaç” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
117. “Şahabeddin Süleyman” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
118. “Cemil Süleyman Alyanakoğlu” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
119. “Abdülhak Şinasi Hisar” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
120. “Ahmed Haşim” *Büyük Türk Klasikleri*, 1990, Ötüken-Söğüt, Türkçe.
121. “Ahmed Haşim” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1989, Türkçe.
122. “Tanzimat Devri” *Büyük İslâm Tarihi*, 1989, Türkçe.
123. “Samed Ağaoğlu” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1988, Türkçe.
124. “Âfâk” *TDV / Diyanet İslâm Ansiklopedisi*, 1988, Türkçe.
125. “Ahmed Hamdi Tanpınar” *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, 1983, Türkçe.
126. “Necip Fazıl Kısakürek” *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, 1982, Türkçe.
127. “Beşir Fuad” *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, 1977, Türkçe.
128. “Ahmet Haşim” *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, 1977, Türkçe.
129. “Abdullah Cevdet” *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, 1977, Türkçe.
130. “Ahmed Midhat Efendi” *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, 1977, Türkçe.
131. “Aziz Ali Efendi” *Osmanlı Ünlüleri Ansiklopedisi*, 1950, Türkçe.
132. “Beşir Fuad” *Osmanlı Ünlüleri Ansiklopedisi*, 1950, Türkçe.

Danışmanlığında Tamamlanan Yüksek Lisans Tezleri

1. Törenek, Mehmet (1987), *1908-1918 Arası Türk Hikâyeciliği*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
2. Pirimoğlu, Ayla (1988), *Ebubekir Hazım Tepeyran “Hayatı-Eserleri”*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
3. Karataş, Turan (1989), *Hüseyin Siret Hayatı, Eserleri Üzerine Monografik Bir Çalışma*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
4. Erbay, Erdoğan (1991), *Maarif Mecmuası -Tafsilli Fihrist ve Bütün Şiirler-*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
5. Tümer, Cem Şems (1994), *“Mektep” Mecmuası -Tahlili Fihrist, İnceleme ve Seçilmiş Yazılar- The Analysed Index, Study And Topic*

- Texts Of "Mektep" Periodicals*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
6. Özarlan, Ersin (1994), *Ara Nesil Edebiyatçısı ve Gazetecisi Mustafa Reşit Bey Hayatı ve Eserleri*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
  7. Daşcıoğlu, Yılmaz (1995), *Mehmed Celal'in Romanları ve Popüler Edebiyat Geleneği Mehmet Celal's Novels And Populer Novel Tradition*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
  8. Selim, Ömer (1996), *1860-1928 Yılları Arasında Düzenlenen Türk Edebiyatı Antolojileri*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
  9. Canan, Nevzat (1997), *Musavver Muhit Mecmuası İncelemesi Fihrist ve Metin Musavver Muhit Research Index And Text*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
  10. Karakoç, K. İrfan (1999), *Anılar ve Edebiyatçıların Anıları Bibliyografyası*, Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
  11. Eroğlu, Emine (2000), *Türk Edebiyatında Özel Mektuplar Bibliyografyası*, Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
  12. Azim, Mehmet (2000), *Çocuk Bahçesi Dergilerinin İncelenmesi*, Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
  13. Yanar, Halit (2001), *Bizim Mecmua Dergilerinin İncelenmesi Examination Of Magazines Of Bizim Mecmua*, Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
  14. Türkeli, Yadigar (2005), *Tanzimat'tan Sonra Türkçe'de Roman Tercümeleleri (1860-1928) Translation Novels After Tanzimat In Turkish Literature (1860-1928)*, Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.

Danışmanlığında Tamamlanan Doktora Tezleri

1. Polat, Nazım H. (1984), *Fecr- i Ati Yazarı Şahabeddin Süleyman - İnsan, Eser, Üslup-*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
2. Tekin, Mehmet (1986), *Peyami Safa'nın Romanlarının Yapı ve Anlatım Teknikleri Bakımından İncelenmesi*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
3. Bekiroğlu, N. Nazan (1987), *Halide Edip Adivar'ın Romanlarının Roman Tekniği Bakımından İncelenmesi*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.

4. Kahraman, Mehmet (1989), *Divan Edebiyatı Tartışmaları (1930-1940)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
5. Kavaz, İbrahim (1990), *Sait Faik Abasıyanık: Yazar ve Eser*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
6. Çalık, Etem (1993), *Mustafa Necati Sepetçioğlu: Hayatı, Sanatı ve Eserleri*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
7. Karataş, Turan (1994), *Sezai Karakoç (Hayat-Sanat-Tenbit)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
8. Kırımlı, Bilal (1994), *Asaf Halet Çelebi (Hayatı, Eserleri, Sanatı ve Fikirleri) Asaf Halet Çelebi (His Life, Works, Art And Ideas)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
9. Kabadayı, Hayriye (1994), *1908-1923 Yılları Türk Şiiri ve Şiir Teorisi Turkish Poetry In The Period Of 1908-1923*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
10. Parlak, Mustafa (1995), *Sadri Ertem Üzerine Monografik Bir Çalışma*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
11. Kolcu, Ali İhsan (1995), *Tanzimat ve Servet-i Fünün Devirlerinde Batı Edebiyatından Yapılan Şiir Tercümeleleri Üzerine Bir Araştırma (1859-1901)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
12. Erbay, Erdoğan (1996), *Divan Edebiyatı Üzerine Tenkid, Değerlendirme ve Tartışmalar (1866-1901)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
13. Acehan, Abdullah (1998), *Halit Fahri Ozansoy Hayatı, Eserleri, Sanatı The Halit Fahri Ozansoy Of Life, Books And Art*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.
14. Özdemir, Mehmet (2001), *Divan Edebiyatı Münakaşaları (1902-1928) Divan Literature Discussion*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı.

Hakkında Yazılmış Kitaplar/Dosyalar

1. *Orhan Okay Kitabı*, (derleyici. Ezel Erverdi) Dergâh Yayınları, 2011.
2. *Tanıdığım Orhan Okay Fotoğrafta Kalan Anılar*, Âlim Kahraman, Büyüyenay Yayınları, 2017.
3. *Orhan Okay'a Armağan*, Dergâh Yayınları, 1997.
4. "Prof. Dr. Orhan Okay", *TYB Akademi*, Yıl: 8, Sayı: 22, Ocak 2018.
5. "Dosya: Orhan Okay", *Hece Aylık Edebiyat Dergisi*, Sayı: 243, Mart 2017.

6. “Dosya Orhan Okay” (yöneten: Ali Haydar Haksal), *Yedi İklim (Sanat-Kültür-Edebiyat)*, Sayı: 78, Eylül 1996.
7. “Orhan Okay’ın Ardından”, *Türk Edebiyatı Aylık Fikir ve Sanat Dergisi*, Sayı: 521, 2017.
8. “Orhan Okay’ın Aziz Hatırasına”, (haz. Arif Ay), *Edebiyat Ortamı Dergisi*, Öncü Basımevi, Sayı: 55, Mart-Nisan, 2017.
9. “Festschrift In Honor Of Orhan OKAY”, *Journal of Turkish Studies - Türklük Bilgisi Araştırmaları(TUBA)*, Volume 30/I-II-III, Published At The Department of Near Eastern Languages and Civilizations Harvard University, 2005-2006.

Hakkında Yapılan Bilimsel Toplantılar/Söyleşiler

1. “Farklı Bir İklimin İnsanı: Orhan Okay”, Düzce Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 16 Mayıs 2018.
2. Ahmet Hamdi Tanpınar Sempozyumu “Şiir” Orhan Okay Anısına, Osmangazi Belediyesi, 13 Mayıs 2017.
3. “Edebiyatın Gülen Yüzü: Mehmet Orhan Okay’dan Notlar”, Sakarya Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, (koordinatör Prof. Dr. Yılmaz Daşcıoğlu) 1 Mart 2018.
4. “Bir İstanbul Beyefendisi Prof. Dr. Orhan Okay”, (konuşmacı Âlim Kahraman) Adapazarı Belediyesi, 11 Şubat 2020.
5. “Âlim Kahraman ile Tanıdığım Orhan Okay Kitabı Üzerine Söyleşi”, Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, 11 Şubat 2020.
6. M. Orhan Okay Özel Programı, TYB İstanbul Şubesi, 13 Ocak 2018.
7. “Prof. Dr. Orhan Okay’ı Anma Programı” Sakarya Üniversitesi (SAÜ) Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 10 Şubat 2017.
8. “Fatihli Bir İstanbul Beyefendisi Orhan Okay”, Fatih Belediyesi/Türkiye Yazarlar Birliği (TYB), 15 Şubat 2020.
9. “Orhan Okay’ın Ardından”, 25. İzmir Kitap Fuarı Dergâh Yayınları, (Yavuz Akpınar, Sabahattin Çağın, Fazıl Gökçek, Harika Durgun) 15 Nisan 2018.

Kaynakça

- Alyılmaz, Cengiz (2018) “Prof. Dr. Orhan Okay’ın Ölümünün 1. Yıl Dönümü Münasebetiyle”, *Türk Dili Dergisi*, Yıl: 68, Sayı: 794, Sayfa: 68-73.
- Güneş, Mehmet (2016), “Prof. Dr. Orhan Okay Hoca’ya Veda Ederken...”, *Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Cilt III, Sayı: 1, Sayfa: 109-112.
- Kahraman, Âlim (2018), “Bir Kişilik: Orhan Okay”, *TYB Akademi Dil Edebiyat ve Sosyal Bilimler Dergisi* Orhan Okay Özel Sayısı, Yıl: 8, Sayı: 22, Sayfa: 159-170.
- Okay, Orhan (2012), *Bir Başka İstanbul*, Kubbealtı Neşriyat.
- Öztunç, Mehmet (2015), “Orhan Okay İle Söyleşi” Orhan Okay İle Kitapları Üzerine *Türk Dili Aylık Dil ve Edebiyat Dergisi*: Sayı: 765 Sayfa: 46-58.
- Tan, Nail (2017). “Yitirdiklerimiz: Prof. Dr. Mehmet Orhan Okay”, *Türk Dili Aylık Dil ve Edebiyat Dergisi*, CXII / 782, Sayfa: 189-192.
- Uçman, Abdullah (2017), “Hocaların Hocası Orhan Okay Üzerine”, *TYB Akademi Dil Edebiyat ve Sosyal Bilimler Dergisi* Orhan Okay Özel Sayısı, Yıl: 8, Sayı: 22, Sayfa: 9-24.
- Yiğitbaş, Maksut ve Çelikörs, S. (2018), “Prof. Dr. M. Orhan Okay’ın Akademik Kimliğinin İnşası ve Eserleri”, *TYB Akademi Dil Edebiyat ve Sosyal Bilimler Dergisi* Orhan Okay Özel Sayısı, Yıl: 8, Sayı: 22, Sayfa: 123-136.
- 26/05/2014 tarihli Yükseköğretim Kurulu Mehmet Orhan Okay Özgeçmişi.
- <https://islamansiklopedisi.org.tr/muellif/m-orhan-okay>
- <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>

EKLER

M. ORHAN OKAY
ÖZEL PROGRAMI

Önümüzde Yürütülecek
MAHMUT BIYIKLI
Konuşmacıları

PROF. DR. ABDULLAH UÇMAN | BESİR AYVAZOĞLU | PROF. DR. İSMAIL KARA | PROF. DR. ALİ ŞÜKRÜ ÇORUK | BEKİR SOYSAL

MEZARI BAŞINDA ANMA
Konuşmacı: Doç. Dr. Mehmet Özcan • Kur'an Tilaveti: Bilent Acun
Yer: Topkapı Camii Mezarlığı • Saat: 10.00

13 OCAK 2018 CUMARTESİ | 11.30 | TYB İSTANBUL ŞUBESİ

TÜRKİYE YAZARLAR BİRLİĞİ **İSTANBUL ŞUBESİ**
Kulübü: Mehmet Akif Ersoy, Divanyolu Cad. Hoca Rüstem Sokak No: 6 Sultanahmet, İstanbul Tel: 0212 527 75 33
@tybistanbul | tybistanbul.org.tr | tybistanbul.org.tr

FARKLI BİR İKLİMİN İNSANI: ORHAN OKAY

Açılış Konuşmaları:
Prof. Dr. İlhan GENÇ
Prof. Dr. Mustafa ŞEN

Prof. Dr. Metin AKKUŞ
Moderatör

Prof. Dr. Fazıl GÖKÇEK
Orhan Okay'ın Mehmet Akif Üzerine Çalışmaları

Doç. Dr. Şerife ÇAĞIN
Necip Fazıl: Sıcak Yarada Kezzap

Dr. Öğr. Üyesi Sabahattin ÇAĞIN
Orhan Okay'ın İki Müşidi: Nurettin Topçu ve Mehmet Kaplan

14 Mayıs 2018
Saat: 14:00

Yer: Cumhuriyet Konferans Salonu

Değer Üreten Üniversite

ՀԻԿՄԵՏ - Hikmet - حڪمت

HİKMET - AKADEMİK EDEBİYAT DERGİSİ [JOURNAL OF ACADEMIC LITERATURE]

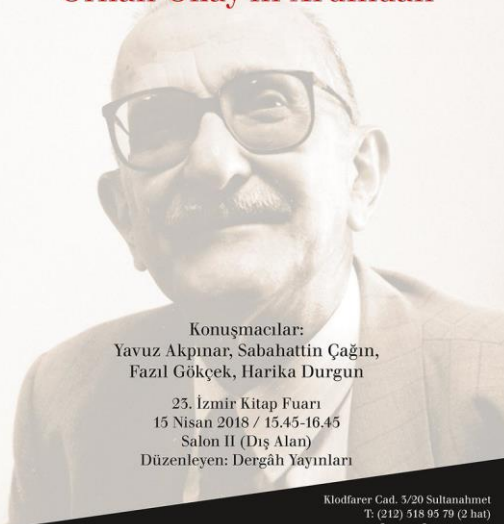
PROF. DR. M. ORHAN OKAY ÖZEL SAYISI

YIL 6, ARALIK 2020

ISSN: 2458 - 8636

 DERGÂH

**Söyleşi-Anma:
“Orhan Okay’ın Ardından”**

Konuşmacılar:
Yavuz Akpınar, Sabahattin Çağın,
Fazıl Gökçek, Harika Durgun

25. İzmir Kitap Fuarı
15 Nisan 2018 / 15.45-16.45
Salon II (Dış Alan)
Düzenleyen: Dergâh Yayınları

Klodfarer Cad. 5/20 Sultanahmet
T: (312) 518 95 79 (2 hat)
www.dergah.com.tr

Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

**Prof. Dr. ORHAN OKAY’I
ANMA PROGRAMI**

Konuşmacılar
Prof. Dr. Mustafa ISEN
Sakarya Milletvekili

Prof. Dr. Yılmaz DAŞCIOĞLU
SAÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Zikri TURAN
SAÜ Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı

Prof. Dr. M. Mehdi ERGÜZEL
SAÜ Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Bayram Ali KAYA
SAÜ Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin YORULMAZ
Sakarya İl Kültür ve Turizm Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR
SAÜ Türkçe Eğitimi Bölüm Başkanı

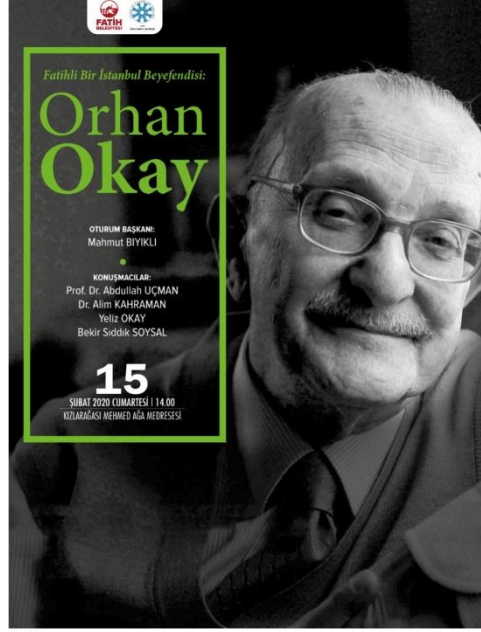
**10 Şubat 2017
Cuma 11.00**
Sakarya Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

 SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Fen-Edebiyat Fakültesi

www.fef.sakarya.edu.tr

հիքմեթ - Hikmet - حڪمت

HİKMET - AKADEMİK EDEBİYAT DERGİSİ [JOURNAL OF ACADEMIC LITERATURE]
PROF. DR. M. ORHAN OKAY ÖZEL SAYISI
YIL 6, ARALIK 2020
ISSN: 2458 - 8636

SÖYLEŞİ
Yazar Alim KAHRAMAN
**Bir İstanbul Beyefendisi
Prof. Dr. Orhan OKAY**
10 ŞUBAT Cumartesi 19:00 İ Halk Kütüphanesi Konferans Salonu

հիքմեթ - Hikmet - حڪمت

HİKMET - AKADEMİK EDEBİYAT DERGİSİ [JOURNAL OF ACADEMIC LITERATURE]
PROF. DR. M. ORHAN OKAY ÖZEL SAYISI
YIL 6, ARALIK 2020
ISSN: 2458 - 8636